

Sposób postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w Instytucie Matematycznym Polskiej Akademii Nauk

Działając na podstawie art.192 ust.2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018r. (Dz.U. z 2018r poz.1668) Rada Naukowa Instytutu Matematycznego PAN uchwałą podjętą na posiedzeniu w dniu 24.10.2019 roku ustaliła następujący sposób postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, wraz ze zmianami dokonanyymi uchwałami Rady Naukowej z dnia 29.04.2020 roku, z dnia 14.11.2022 roku, z dnia 19.06.2023 roku oraz z dnia 19.10.2023 roku.

Czynności w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora

§ 1.

1. W postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora Rada Naukowa Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk, zwana dalej Radą, podejmuje uchwały w sprawach:

- 1) wszczęcia postępowania doktorskiego oraz wyznaczenia i zmiany promotora, promotorów albo promotora i promotora pomocniczego,
- 2) wyznaczenia i zmiany recenzentów,
- 3) powołania Komisji do przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej i/lub Komisji do przeprowadzenia egzaminów doktorskich,
- 4) przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej,
- 5) nadania stopnia doktora.

2. Uchwały Rady podejmowane są zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby jej członków. W głosowaniach w sprawach nadania stopnia doktora biorą udział członkowie Rady posiadający tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego.

Wszczęcie postępowania doktorskiego

§ 2.

1. Rada wszczyna postępowanie doktorskie osobie, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, bądź jest beneficjentem programu „Diamentowy grant”;
- 2) uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2;
- 3) posiada w dorobku co najmniej jedną z niżej wymienionych publikacji:
 - a) 1 artykuł naukowy opublikowany w czasopiśmie naukowym lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowej, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2

pkt 2 lit. b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „Ustawą”,

b) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a Ustawy, albo rozdział w takiej monografii.

§ 3.

1. Postępowanie o nadanie stopnia doktora wszczyna się na wniosek osoby, zwanej dalej kandydatem lub doktorantem, spełniającej wymagania określone w §2. Do wniosku należy dołączyć w postaci papierowej wraz z kopiami tych dokumentów zapisanymi na informatycznym nośniku danych:

- 1) podanie o wszczęcie postępowania,
- 2) odpis dyplomu magisterskiego lub licencjackiego w przypadku laureata Diamentowego grantu,
- 3) wykaz dorobku naukowego,
- 4) życiorys,
- 5) 6 egzemplarzy rozprawy doktorskiej wraz z pozytywną opinią promotora lub promotorów. Promotor lub promotorzy sporządzają opinię o rozprawie doktorskiej przygotowanej w trybie eksternistycznym w terminie 2 miesięcy od dnia jej przekazania do zaopiniowania,
- 6) w przypadku współautorskich artykułów i monografii wchodzących w skład lub stanowiących podstawę rozprawy doktorskiej doktorant dołącza do dokumentacji oświadczenie opisujące swój wkład,
- 7) do rozprawy dołącza się streszczenie w języku angielskim, a do rozprawy doktorskiej przygotowanej w języku obcym również streszczenie w języku polskim,
- 8) podanie z informacją czy dana rozprawa była przedstawiona wcześniej w innym postępowaniu o nadanie stopnia doktora.

2. IMPAN odmawia wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora, jeżeli osoba, która złożyła wniosek o wszczęcie tego postępowania, nie spełnia wymagań określonych w §2, pkt. 1. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przysługuje zażalenie do Rady Doskonałości Naukowej.

Wymogi dotyczące rozprawy doktorskiej

§ 4.

1. Rozprawa doktorska prezentuje ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w dyscyplinie albo dyscyplinach oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

2. Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej.

3. Rozprawę doktorską może stanowić praca pisemna, w tym monografia naukowa, zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych, praca projektowa, technologiczna lub wdrożeniowa, a także samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej.

- 3.1. W przypadku gdy rozprawa doktorska jest zbiorem opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych rozprawa ta musi zawierać:
- 1) spis artykułów wchodzących w skład rozprawy,
 - 2) wprowadzenie do tematyki rozprawy wraz z opisem wyników przedstawionych artykułów (do 30 stron),
 - 3) artykuły wchodzące w skład rozprawy.
4. W sytuacji, kiedy charakter pisemnej rozprawy doktorskiej wymaga od kandydata dostępu do informacji poufnych o przedmiocie badań oraz występuje konieczność umieszczenia ich w rozprawie doktorskiej, kandydat może w porozumieniu z promotorem wystąpić do Przewodniczącego Rady z pisemnym wnioskiem uzasadniając konieczność utajnienia fragmentów rozprawy doktorskiej zawierających informacje poufne.

Tryb powoływania oraz zakres czynności Komisji

§ 5.

1. Komisja może być powołana w danym postępowaniu doktorskim do:

- 1) przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej,
- 2) dopuszczenia do publicznej obrony rozprawy doktorskiej.

Komisja może być też powołana do przeprowadzenia egzaminów doktorskich.

2. Wniosek o powołanie komisji, o których mowa w ust. 1, przedkłada Radzie Naukowej Prezydium Rady i proponuje członków Komisji oraz przewodniczącego Komisji.

3. Komisje, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 2, powoływane są w głosowaniu jawnym, chyba, że wniosek o tajne głosowanie zgłosi przynajmniej jeden członek Rady.

§ 6.

1. Komisja powołana do przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej składa się z:

- 1) pięciu członków będących członkami Rady posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego,
- 2) recenzentów powołanych w danym postępowaniu doktorskim;
- 3) promotora danego postępowania doktorskiego.

2. Przewodniczący Komisji wyznacza sekretarza spośród członków komisji, o których mowa w ust. 1 pkt. 1.

3. Komisja podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej 50 % składu Komisji, w tym przy obecności promotora i przynajmniej dwóch recenzentów.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, udział w pracach komisji doktorskiej może odbywać się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jednoczesne i bezpośrednio przekazywanie obrazu i dźwięku.

§ 7.

1. Komisja powołana do przeprowadzenia egzaminów doktorskich składa się co najmniej z:

- 1) przewodniczącego,
 - 2) egzaminatora,
 - 3) członka komisji (w szczególności może być to promotor).
2. Egzamin kończy się oceną wystawianą przez egzaminatora w uzgodnieniu z członkami komisji, według skali:
- 1) bardzo dobry 5.0,
 - 2) dobry plus 4.5,
 - 3) dobry 4.0,
 - 4) dostateczny plus 3.5,
 - 5) dostateczny 3.0,
 - 6) niedostateczny 2.0.
3. W przypadku niezdania jednego z egzaminów doktorskich Rada przeprowadzająca postępowanie doktorskie, na wniosek kandydata, może wyrazić zgodę na powtórne zdawanie tego egzaminu, nie wcześniej jednak niż po upływie trzech miesięcy od dnia przystąpienia do tego egzaminu po raz pierwszy i nie więcej niż raz.

Sposób wyznaczania i zmiany promotora, promotorów lub promotora pomocniczego

§ 8.

1. Opieka naukowa nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej jest sprawowana przez promotora lub promotorów albo przez promotora i promotora pomocniczego.
2. Promotora, promotorów lub promotora pomocniczego wyznacza Rada w głosowaniu tajnym.
3. Promotorem może być osoba posiadająca co najmniej stopień doktora habilitowanego, a promotorem pomocniczym – osoba posiadająca co najmniej stopień doktora.
4. Promotorem i recenzentem może być osoba, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli Rada uzna, że osoba ta posiada znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy dana rozprawa doktorska.
5. Promotorem nie może zostać osoba, która w okresie ostatnich 5 lat:
 - 1) była promotorem 4 doktorantów, którzy zostali skreśleni z listy doktorantów z powodu negatywnego wyniku oceny śródkresowej, lub
 - 2) sprawowała opiekę nad przygotowaniem rozprawy przez co najmniej 2 osoby ubiegające się o stopień doktora, które nie uzyskały pozytywnych recenzji.
6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość zmiany promotora, promotorów lub promotora i promotora pomocniczego. Kandydat składa wniosek do Przewodniczącego Rady ze wskazaniem przyczyny zmiany, zgodą osoby, której zmiana dotyczy, a także akceptacją nowego promotora, promotorów lub promotora i promotora pomocniczego.
7. Jeśli promotor jest członkiem Rady Naukowej, nie ma możliwości brania udziału w głosowaniach dotyczących danego postępowania doktorskiego.
8. Osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym przed wszczęciem postępowania składa wniosek o wyznaczenie promotora lub promotorów albo promotora i promotora pomocniczego.

Sposób wyznaczania i zmiany recenzentów

§ 9.

1. Recenzentem może być osoba posiadająca stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora.
2. Recenzentem może być osoba, która jest pracownikiem zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej, jeżeli Rada uzna, że osoba ta posiada znaczące osiągnięcia w zakresie zagadnień naukowych, których dotyczy dana rozprawa doktorska.

§ 10.

1. Rada lub Komisja powołana w danym postępowaniu doktorskim, po zapoznaniu się z opinią promotora lub promotorów o pracy doktorskiej proponuje co najmniej trzech recenzentów rozprawy.
2. W postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora Rada w głosowaniu tajnym wyznacza trzech recenzentów spośród osób niebędących pracownikami Instytutu Matematycznego PAN oraz uczelni, instytutu PAN, instytutu badawczego albo instytutu międzynarodowego, których pracownikiem jest osoba ubiegająca się o stopień doktora.
3. Recenzenci sporządzają recenzje rozprawy doktorskiej w terminie 2 miesięcy od dnia jej doręczenia.
4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość zmiany recenzenta. Przewodniczący Komisji składa wniosek do Przewodniczącego Rady ze wskazaniem przyczyny zmiany.

Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK w przypadku osób ubiegających się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym

§ 11.

1. Po złożeniu wniosku o wszczęcie postępowania kandydat ubiegający się o nadanie stopnia doktora w trybie eksternistycznym przystępuje do procedury weryfikacji efektów uczenia się na poziomie 8 PRK.
2. W przypadku absolwentów szkoły doktorskiej współprowadzonej przez IMPAN efekty uczenia się na poziomie 8 PRK są weryfikowane na podstawie:
 - 1) egzaminu ustnego z dyscypliny naukowej odpowiadającej tematyce rozprawy doktorskiej, oraz
 - 2) zaświadczenia wydanego przez szkołę doktorską.

Przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego potwierdza się certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2. W przypadku osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora, która nie posiada odpowiedniego certyfikatu lub dyplomu ukończenia studiów, IMPAN przeprowadza egzamin potwierdzający znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2.

3. W przypadku kandydatów ubiegający się o nadanie stopnia doktora nie będących absolwentami szkoły doktorskiej współprowadzonej przez IMPAN, w tym również kandydatów ubiegających się o stopień doktora w trybie eksternistycznym, efekty uczenia się na poziomie 8 PRK są weryfikowane na podstawie:

1) egzaminu ustnego z dyscypliny naukowej odpowiadającej tematyce rozprawy doktorskiej, oraz

2) dokumentów przedłożonych komisji egzaminacyjnej o której mowa w § 7.1. W razie gdy komisja uzna, że przedstawione dokumenty są niedostateczne przeprowadza egzamin sprawdzający kompetencje kandydata.

Przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego potwierdza się certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2. W przypadku osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora, która nie posiada odpowiedniego certyfikatu lub dyplomu ukończenia studiów, IMPAN przeprowadza egzamin potwierdzający znajomość nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2.

4. Egzamin, o których mowa w ust. 2 i 3, kandydat zdaje przed komisją egzaminacyjną, o której mowa w § 7.1.

Przebieg obrony doktorskiej

§ 12.

1. Jeżeli rozprawa doktorska jest pracą pisemną, promotor sprawdza ją przed obroną z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

2. Raport z badania antyplagiatowego jest przekazywany przez promotora Przewodniczącemu Rady.

3. Do publicznej obrony rozprawy doktorskiej może być dopuszczona osoba, która uzyskała pozytywne recenzje od co najmniej 2 recenzentów.

4. Rada lub Komisja, o której mowa w § 6, zapoznaje się z recenzjami rozprawy i wynikami egzaminów doktorskich. Gdy są pozytywne przeprowadza tajne głosowanie w sprawie przyjęcia rozprawy i dopuszczenia jej do publicznej obrony. Na postanowienie o odmowie dopuszczenia do obrony przysługuje zażalenie do Rady Doskonałości Naukowej.

5. Rada lub Komisja, o której mowa w § 6, wyznacza termin publicznej obrony rozprawy doktorskiej.

6. O publicznej obronie rozprawy doktorskiej zawiadamia się wszystkie placówki naukowe, posiadające uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk ścisłych i przyrodniczych w danej dyscyplinie.

7. IMPAN udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu Matematycznego PAN na swojej stronie podmiotowej, nie później niż w terminie:

1) 30 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej:

a) rozprawę doktorską będącą pracą pisemną wraz z jej streszczeniem albo opis rozprawy doktorskiej niebędącej pracą pisemną,

b) recenzje;

2) 10 dni przed wyznaczonym terminem obrony rozprawy doktorskiej – informację o terminie, miejscu i sposobie jej przeprowadzenia.

8. Na obronę doktorską przygotowuje się:

- 1) egzemplarz pracy oraz recenzje,
- 2) listę obecności członków Komisji,
- 3) karty głosowania w sprawie przyjęcia rozprawy doktorskiej i w sprawie wystąpienia do Rady o nadanie stopnia naukowego doktora oraz protokoły tych głosowań,
- 4) aktualny życiorys zawierający dorobek naukowy doktoranta.

9. Przebieg obrony:

1) część jawna posiedzenia:

- a) przewodniczący komisji przedstawia sylwetkę doktoranta oraz jego dorobek naukowy i zawodowy,
- b) doktorant przedstawia główne tezy rozprawy,
- c) recenzenci przedstawiają swoje recenzje (w razie nieobecności recenzenta Przewodniczący Komisji zarządza odczytanie recenzji),
- d) Przewodniczący Komisji otwiera dyskusję, w której mogą wziąć udział wszystkie osoby obecne na posiedzeniu,
- e) kandydat udziela odpowiedzi na postawione mu pytania;

2) część niejawna posiedzenia:

- a) członkowie Komisji dyskutują nad przebiegiem obrony,
- b) głosowanie tajne nad wnioskiem w sprawie przyjęcia obrony rozprawy doktorskiej,
- c) głosowanie tajne w sprawie wystąpienia do Rady o nadanie stopnia naukowego doktora,
- d) głosowanie tajne w sprawie wystąpienia do Rady o wyróżnienie rozprawy doktorskiej. Warunkiem przedstawienia pod obrady Rady takiego wniosku jest:
 - 1) wniosek o wyróżnienie doktoratu w co najmniej jednej recenzji pracy doktorskiej, oraz
 - 2) uzyskanie większości 2/3 głosów w głosowaniu Komisji nad wnioskiem o wyróżnienie.

3) część jawna posiedzenia:

Przewodniczący Komisji ogłasza wyniki obrad Komisji.

10. W szczególnie uzasadnionych przypadkach obrona może się odbyć przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających prowadzenie obrad na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

11. W przypadku gdy obrona rozprawy doktorskiej odbyła się przed Komisją, Komisja ta przygotowuje projekt uchwały w sprawie nadania stopnia doktora i przedstawia go Radzie.

12. Stopień naukowy doktora, w drodze decyzji administracyjnej nadaje Rada.

13. Od decyzji Rady o odmowie nadania stopnia doktora przysługuje odwołanie do Rady Doskonałości Naukowej za pośrednictwem Rady Naukowej.

Zasady ustalania wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora w trybie eksternistycznym oraz zwalniania z tej opłaty

§ 13.

1. Wysokości opłaty za postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora w trybie eksternistycznym ustala Dyrektor.
2. Kandydat wnosi na konto IM PAN opłatę za przeprowadzenie postępowania w tej sprawie.
3. Wysokość opłaty nie może przekraczać kosztów postępowania, uwzględniających w szczególności koszty wynagrodzeń promotora lub promotorów, promotora pomocniczego i recenzentów.
4. Opłaty nie pobiera się od osoby ubiegającej się o stopień doktora, która ukończyła studia doktoranckie nie później niż 2 lata przed złożeniem wniosku o wyznaczenie promotora lub promotorów.
5. Opłaty nie pobiera się od osoby ubiegającej się o stopień doktora, która ukończyła kształcenie w szkole doktorskiej.
6. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor może zwolnić z opłaty w całości lub w części osoby, które ubiegają się o stopień doktora w trybie eksternistycznym.
7. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego, koszty postępowania ponosi zatrudniająca go uczelnia, instytut PAN, instytut badawczy lub instytut międzynarodowy.
8. W przypadku nauczyciela akademickiego albo pracownika naukowego zatrudnionego w więcej niż jednym podmiocie, o którym mowa w punkcie 7, koszty postępowania:
 - 1) ponosi podmiot będący podstawowym miejscem pracy tego nauczyciela albo pracownika, chyba że podmioty umówią się inaczej;
 - 2) są ponoszone na podstawie umowy między podmiotami, jeżeli żaden z nich nie został wskazany jako podstawowe miejsce pracy tego nauczyciela albo pracownika.

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 14.

1. Postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wszczęte po dniu 30 września 2019 r. prowadzi się na podstawie przepisów ustawy, z tym że w postępowaniach wszczętych do dnia 31 grudnia 2020 r. do osiągnięć naukowych, zalicza się także:
 - 1) artykuły naukowe opublikowane:
 - a) w czasopiśmie naukowych lub recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, ujętych w wykazie,
 - b) przed dniem 1 stycznia 2019 r. w czasopiśmie naukowych, które były ujęte w części A albo C wykazu czasopism naukowych albo były ujęte w części B tego wykazu, przy czym artykułom naukowym w nich opublikowanym przyznanych było co najmniej 10 punktów,
 - 2) monografie naukowe wydane przez:

a) wydawnictwo ujęte w wykazie,

b) jednostkę organizacyjną podmiotu, którego wydawnictwo jest ujęte w wykazie.

2. W przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 lub osoby w trybie eksternistycznym i które ubiegają się o nadanie stopnia doktora, postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora wszczyna złożenie wniosku o wyznaczenie promotora lub promotorów.

3. W przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020 poza IM PAN i ubiegają się o nadanie stopnia doktora, efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK są potwierdzone zaświadczeniem o ukończeniu studiów doktoranckich. Efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzane certyfikatem językowym na poziomie min. B2. W przypadku braku certyfikatu językowego i/lub braku zaświadczenia o ukończeniu studiów doktoranckich efekty uczenia się na poziomie 8 PRK mogą być weryfikowane zgodnie z § 11.

4. W przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie w IM PAN przed rokiem akademickim 2019/2020 i ubiegają się o nadanie stopnia doktora, efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK są potwierdzone zaświadczeniem o uzyskaniu minimum 30 punktów ECTS. Efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzane certyfikatem językowym na poziomie min. B2. W przypadku braku certyfikatu językowego i/lub braku zaświadczenia o zdobyciu minimum 30 punktów ECTS efekty uczenia się na poziomie 8 PRK mogą być weryfikowane zgodnie z § 11.

5. Osoba przygotowująca rozprawę doktorską w trybie eksternistycznym, która wszczęła postępowanie doktorskie oraz dla której pozytywnie zweryfikowano efekty uczenia się na poziomie 8 PRK według procedury opisanej w § 11, pkt. 3, może ubiegać się o prawo do korzystania z infrastruktury badawczej i informatycznej IM PAN składając podanie do Dyrekcji IM PAN.

6. Postępowania doktorskie, niezakończone do dnia 31 grudnia 2023 r., odpowiednio umarza się albo zamyka się.